

Sørsmolt AS
Kjølebrøndsveien 1034
3766 SANNIDAL

Vår dato: 26.04.2019
Vår ref.: 201836436-6
Arkiv: 311
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Silje Aakre Solheim
22959544/saas@nve.no

Uttak av vann til klekkeri for laks og ørret i Kjølebrønn, Kragerø kommune i Telemark er ikke konsesjonspliktig

Vi viser til melding av 28.6.2018 om uttak av vann til klekkeri for laks og ørret i Kjølebrønn. NVE skal på bakgrunn av opplysningene i meldingen avgjøre om utbyggingen medfører slike skader eller ulemper for allmenne interesser at tiltaket må ha konsesjon etter vannressursloven § 8.

Orientering om tiltaket

Sørsmolt AS planlegger å etablere et nytt klekkeri for laks og sjørret lenger oppe i Kjølebrønnvassdraget i forhold til der de i dag har klekkeri. De ber NVE vurdere om planene er konsesjonspliktige etter vannressursloven.

Klekkeriet er planlagt like nedstrøms dammen i Ilsjø. Anlegget er prosjektert med fire klekkeskap, som hvert tar 360 000 rogn og til sammen vil kreve 0,5 m³/min (9 l/s) vann. Det er planlagt å hente vannet fra Ilsjø, hvor det vil renne med selvføll til det planlagte anlegget. Inntaket skal skje fra en flåte ute i innsjøen. Denne skal ha reguleringsmuligheter for inntaksdybde, slik at temperaturen kan optimaliseres gjennom året. Avløpet fra klekkeriet vil gå til utløpselven fra Ilsjø, ca. 20 meter nedstrøms dammen. Plommesekkkyngel skal flyttes til Sørsmolt AS sitt anlegg lenger nede i vassdraget før man starter føring. Det er regnet med en produksjon på vel 5 millioner plommesekkkyngel årlig.

Ilsjø fungerer i dag som reguleringsmagasin for Sørsmolt AS sitt eksisterende anlegg ved Kjølebrønn. Det nå planlagte vannuttaket vil ifølge tiltakshaver ikke påvirke innsjøens nåværende vannstandsvariasjon, og vil bare medføre en marginal reduksjon av vannføringen på 20 meter elvestrekning.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Klekkeri – hoveddata		
TILSIG	Hovedalternativ	
Nedbørfelt	km ²	29,2
Middelvannføring	l/s	580
Alminnelig lavvannføring	l/s	29
Klekkeri		
Vannuttak	l/s	9
Plommeseekkyngel	mill. stk	5

Høring

Meldingen er sendt **Kragerø kommune**, **Telemark fylkeskommune** og **Fylkesmannen i Telemark** (nå Fylkesmannen i Vestfold og Telemark) på høring. Dette anses tilstrekkelig for meldinger. NVE har mottatt følgende uttalelser:

Kragerø kommune har uttalt seg i brev av 7.12.2018

«Konklusjon

Etablering av et lakseklekkeri vil isolert sett ikke medføre betydelige konsekvenser for omgivelsene. Planlagt utvidelse må sees i sammenheng med dagens drift og produksjon. Kragerø kommune er samtidig avhengig av å legge til rette for lokal verdiskapning og arbeidsplasser. Fremtidige etableringer må likevel ikke gå på bekostning av allmenhetens interesser, biologisk mangfold eller miljø.»

Fylkesmannen i Telemark (nå Fylkesmannen i Vestfold og Telemark) har uttalt seg i brev av 14.12.2018

«Konklusjon

Fylkesmannen mener på generelt grunnlag at konsesjonsbehandling er et godt virkemiddel for å sikre et godt beslutningsgrunnlag og gi tydelige rammer i vannbruksaker. En slik prosess vil stille strengere krav til kunnskapsgrunnlaget og dermed forhindre uforutsette virkninger – slik som kan oppstå i selv små prosjekter med tilsynelatende beskjeden påvirkning på natur.

Ut fra det som beskrives i denne søknaden vil tiltaket etter alt å dømme ha begrensa effekter på Ilsjø, Ilsjøelva og verneformålet til det verna vassdraget «Kjølebrønnvassdraget». Likevel ville det vært ønskelig med en mer detaljert beskrivelse av byggets utforming og plassering, infrastruktur og tilkomst, og eventuelle inngrep i forbindelse med anlegg av vannledningen fra klekkeriet og ut i Ilsjø. Det burde også undersøkes for forekomst av elvemusling i Ilsjøelva. I alt er kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8 naturmangfoldloven, noe uklart. Dette er elementer som bør belyses i en vurdering av konsesjonsplikt.»

NVEs vurdering

Sørsmolt AS planlegger å etablere et nytt klekkeri med vannuttak fra Kjølebrønnvassdraget. Vannet skal tas ut fra Ilsjø, og slippes til utløpselven 20 m nedenfor dammen. Vannuttaket er på 9 l/s, og NVE kan ikke se at dette skal påvirke forholdene i innsjøen, eller elva i nevneverdig grad. Det kan bli marginalt mindre vann på en 20 m lang strekning i elva, men vannføringen her er i stor grad styrt av at Sørsmolt allerede regulerer Ilsjø til produksjon av settefisk lenger nede i vassdraget.

Kjølebrønnvassdraget er vernet etter verneplan for vassdrag IV (1993). NVE vurderer alle tiltak i vernede vassdrag etter vannressursloven § 35. På det aktuelle stedet for vannuttak er det allerede etablert en dam, og vannuttaket er svært lite i forhold til middelvannføringen i vassdraget. Den strekningen som vil bli fraført en liten mengde vann er også begrenset til ca. 20 m. Vi kan derfor ikke se at det planlagte vannuttaket skal påvirke verdier lagt til grunn for vernet.

På grunn av det beskjedne omfanget dette vannuttaket har, mener NVE at med innsendt melding, høringsuttalelser, søk i Artskart og Naturbase og egne erfaringer er kunnskapsgrunnlaget i forhold til naturmangfoldloven § 8 oppfylt. Fylkesmannen ønsker undersøkelse av elvemusling i Ilsjøelva. NVE kan ikke se at en eventuell bestand av elvemusling vil bli negativt påvirket av det nå planlagte tiltaket. Vi har derfor ikke grunnlag for å kreve en slik kartlegging i denne omgang. Vi kan ikke se at allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold vil bli negativt berørt av det planlagte vannuttaket.

NVE har her gjort en vurdering av selve vannuttaket og virkninger det eventuelt vil kunne ha for allmenne interesser. Vi presiserer at dette ikke er en tillatelse til å bygge klekkeriet. Søker må avklare tiltaket med kommunen før oppstart.

NVE har mottatt bekymringsmeldinger i forhold til Sørsmolt AS sin regulering av vassdraget i forbindelse med det allerede eksisterende settefiskanlegget. Vi mener at det nå planlagte vannuttaket ikke vil ha noen ytterligere virkning på vassdraget, men vi vil presisere at dersom det senere blir planlagt å øke vannuttaket fra vassdraget vil det være behov for å konsesjonsbehandle det totale vannuttaket og reguleringene.

NVEs vedtak

Med hjemmel i vannressursloven § 18 og delegering til NVE fra Olje- og energidepartementet av 19. desember 2000, vedtar NVE at tiltaket ikke trenger konsesjon etter vannressursloven § 8.

Vedtaket forutsetter at tiltaket gjennomføres i samsvar med framlagte planer. Dersom planene endres, bør tiltaket vurderes på nytt. Iverksetting av konsesjonspliktig tiltak uten nødvendig konsesjon er straffbart etter vannressursloven § 63.

Vi gjør oppmerksom på at selv om tiltaket ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven, gjelder aktsomhetsregelen i vannressursloven § 5 og vannressursloven § 41 om nedlegging av vassdragsanlegg.

Dette vedtaket har en gyldighet på tre år. NVE anbefaler at saken legges frem for NVE for ny vurdering hvis tiltaket ønskes realisert etter dette tidsrom.

Videre saksbehandling

NVEs konklusjon bygger på de opplysningene som er gitt i meldingen av 28.6.2018. Ved endringer i planene bør ny melding sendes, slik at NVE kan vurdere konsesjonsplikten på nytt.

Vi understreker at dette vedtaket ikke gir tillatelse til bygging. Tiltakshaver må selv ta kontakt med kommunen for nødvendige avklaringer og for å få de nødvendige tillatelser.

Videre gjør vi oppmerksom på at tiltakshaver selv må avklare forholdene til de private interessene som eventuelt blir berørt som følge av tiltaket. NVE vurderer ikke de privatrettslige forholdene.

Om klage og klagerett

Klageberettigede kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi:

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Kragerø kommune
Telemark fylkeskommune
Geir Helge Johnsen
Stein Helge Skjelde